

BALUWA YA NK'HONGO YA YOHANA ULONGOELO

Baluwa ya nk'hongo ya Yohana yawandikagwa ni Mwigala Ulosi Yohana kwe myaka ya milongo mnane na mishano kubula milongo kenda, kulawa aho Yesu eze elekwe. Yohana hakugamba yehe niye awandike, mna mwo mnango wa nk'hongo yalagisa kugamba, yehe andaga muwona amuone Yesu ivo ekale mwe isi na kuuyuka kwakwe 1 Yohana 1:1-3. Imiwandikile mwe baluwa ya nk'hongo ya Yohana yaligana kwa hagihi ne miwandikile ya Mbuli Yedi iwandikwe ni Yohana. Yahuwilwa kugamba Yohana awandikaga iyo Mbuli Yedi, ne zibaluwa zint'hatu, baluwa ya nk'hongo ya Yohana na baluwa ya kaidi ya Yohana na baluwa ya katatu ya Yohana aho andaga akekala Efeso.

Yohana kawandika baluwa ino kwa want'hu wose wakumhuwila Kilisito, na lupisi ulo wahuwila awo wandaga mwe makunt'ho kulawa kwe difyo ya want'hu wakwitangwa “Ginositiki” wandaga wakahuwila kugamba Yesu andaga Mnungu kindedi, mna handaga mnt'hu kindedi umwo andile akekala mwe isi. Kwaivo Yohana agamba yehe amuwonaga Yesu akekala mwe isi, naho kwa mikono yakwe amtozaga Yesu 1 Yohana 1:1-3. Yohana awandikaga ibaluwa ino akataila kukint'hiza kinyemi chakwe 1 Yohana 1:4 na kuwafingiza wahuwila wasekugendeela kudamanya wavu 1 Yohana 2:1 na kuwamila

wahuwila wasekuwategeleza wahinizi wa udant'hi 1 Yohana 2:26 na kuwagambila wahuwila kugamba kindedi wayokolwa 1 Yohana 5:13.

Yemndani

Yohana atambula ibaluwa yakwe no kutambalisa kiya ataile mwo kuiwandika 1 Yohana 1:1-4.

Atambalisa ivo Mnungu eli ung'azi nakugamba chaungwa kwikala enga ivo Yesu ekalaga 1Yohana 1:5-3:10.

Akajika awakumbusa mwe mbuli yo kuungana 1Yohana 1:5-5:12.

Abindiliza ibaluwa yakwe mwe 5:13-21

Mbuli yo ugima

¹ Ulosi uno ni wa Mbuli ywo ugima uyo andaga uuko kukongela nk'hongo aho isi yandaga ikei kuumbwa, naho suwe wenye chamwivaga no kumuwona no kumdosa ne mikono yetu wenye.

² Uyo Mbuli ywo ugima eze alaile nekimuona, naivo chalonga uwona wakwe no kuwagambilani, uyo niye ugima ywa ulo na ulo andaga kwa Tate naho katendigwa amanyike kwetu. ³ Kiya kikione no kukiva nicho kikuwagambilani vileke nyuwe iviyaiviya mnde hamwenga na suwe mwo uhamwenga kinanao na Tate na mwanawe Yesu Kilisito. ⁴ Chawawandikilani nyuwe mbuli izi vileke mnde na kinyemi kikulu.

Mnungu ni ung'azi

⁵ Ivo, mbuli kiivile kwa Yesu na kuwagambilani ni ino, Mnungu ni ung'azi, naho mwakwe hamna ziza dyodyose. ⁶ Kinagamba kilungana

hamwenga na yehe, mna chekala mwe diziza, nekinde wadant'hi naho hakikwikala kutimila ikindedi. ⁷ Mna uneva kinekala mwo ung'azi enga ivo yehe mwenye eli mwo ung'azi, nekinde no uhamwenga suwe kwa suwe, naho sakame ya Yesu Kilisito mwanawe, neikikukize wavu wose.

⁸ Uneva kinagamba hakina wavu chakedant'hiliza wenye, naho kindedi hakimuli mndani mwetu. ⁹ Mna uneva kina keiila uwavu wetu uyo mhuwilwa, ywedi mazuwa yose, naakilekele kulawa mwo wavu wetu wose no kukikukiza wiihi wose udyā kidamanye. ¹⁰ Kinagamba hakidamanye wavu, chamtenda Mnungu kunda mdant'hi naho mbuli yakwe haimuli mndani mwetu.

2

Kilisito Mgombela ywetu

¹ Nawawandikilani nyuwe wanangu mwo mhuwi veleke mse kudamanya wavu. Mna mnt'hu anadamanya wavu, eyuko, yumwenga du akudaha kukigombela kwa Tate. Uyo ni Yesu Kilisito akudamanya ya kumwelela Mnungu.

² Kilisito niye nt'hambiko yo kuusila wavu wetu, naho hiyo uwavu wetu du, mna iviyaiviya uwavu wa want'hu wose wa mwe isi.

³ Naho suwe chakombaganya kugamba chamanya Mnungu uneva kikaitoza imiko yakwe. ⁴ Uneva mnt'hu anagamba kamanya Mnungu mna hakuiva miko yakwe, mnt'hu uyo ni mdant'hi naho kindedi hakimuli mndani mwakwe. ⁵ Mna mnt'hu yeyose akuzumila imbuli ya Mnungu, uyo niye kakint'ha. Imbuli ino niyo

ikukilagisa kugamba kilunganywa naye. ⁶ Yeyose akukefanyanya kugamba kakelunga na Mnungu aungwa kwikala enga ivo Yesu Kilisito ekalaga.

Sigilizi mph'ya

⁷ Wambuya zangu, hikuwawandikilani mwiko mhya, mna niidya ya kale mwandaga nayo kukongela nk'hongo. Umwiko uduya wa kale ni imbuli idya mwivile. ⁸ Na ivo isigilizi ino huwawandikilani ni mp'hya naho ukindedi wakwe waoneka kwa Kilisito na kwa nyuwe. Kwaviya diziza dya-halawa, ung'azi we kindedi wiza kale.

⁹ Na mnt'hu yeyose akugamba emwo ung'azi mna amwihiya nduguye mnt'hu uyo akei mwe diziza. ¹⁰ Naho yeyose akumuunga nduguye, uyo emwo ung'azi, naho hana chochose kiku-daha kuwatenda watuhu watende wavu. ¹¹ Mna akumwihiya nduguye ekala no kugenda mwe diziza naho hamanyize kudya akuita kwaviya diziza dimtenda nt'hunt'hu.

¹² Nawawandikilani nyuwe wana kwaviya muusilwa wavu wenyu kwa zina dyakwe Kilisito.

¹³ Nawawandikilani nyuwe watate kwaviya mummanya yudya andagaga uuko kukongela aho nk'hongo. Nawawandikilani wabwanga na wandeke kwaviya mumhuma mwavu.

¹⁴ Nawawandikilani nyuwe wana kwaviya mummanya Kilisito. Nawawandikilani nyuwe watate kwaviya mwandagaga uuko kukongela aho nk'hongo. Nawawandikilani nyuwe wabwanga na wandeke kwaviya mna ludole na mbuli ya Mnungu imndani mwenyu na mumhuma umwavu.

15 Mse kuungisa mbuli zihile za mwe isi. Kwaviya yeyose akuungisa zimbuli izo, kumuunga Tate hakumuli mndani mwakwe. 16 Vint'hu vose va mwe isi no kumunk'wamunk'wa kwihile kwo mwili no kumunk'wamunk'wa kwa meso no kukefenyela kunda na ugoli. Aya yose hayakulawa kwa Tate, mna yalawa mwe isi. 17 Isi na kumunk'wamunk'wa kwihile kwimndani mndani mwakwe vomboka, mna wadya wakudamanya yadya akuunga Mnungu nawekale ulo na ulo.

Mnk'hondo ywa Kilisito

18 Mna wanangu, lukomelezo luhagih! Enga ivo mgambilwe kugamba mhigani ywa Kilisito eza, na ivi haluse wahigani wengi wa Kilisito, wabula kale, kwaivo chamanya kugamba lukomelezo lwi hagih. 19 Want'hu awa nawanda hamwenga na suwe, mna hawandile wetu kwaviya uneva wandile wa kwetu hegu nawekala na suwe. Mna nawahalawa vileke imanyike kugamba woho hawandile wa kwetu.

20 Mna nyuwe nomhokela Muye ywa Mnungu kulawa kwa Kilisito, ivo nyuwe nyose mmanya kale ikindedi. 21 Nawawandikilani, hiyo kwaviya hawamanyize ikindedi, mna kwaviya muumanya, naho mmanya kugamba udant'hi wowose haukulawa mwe kindedi.

22 Mdant'hi niani? Ni yudya akuhiga kugamba Yesu niye Kilisito. Mnt'hu enga uyo, niye mhigani ywa Kilisito Myokozi, mnt'hu uyo akuwahiga, Tate na Mwana. 23 Yeyose akumlemela Umwana,

amlemela Tate, naho yeyose akumzumila Mwana, amzumila Tate.

²⁴ Elo, milosi mwaivaga kukongela aho nk'hongo ikale mwe mioyo yenyu. Mnadamanya ivo, nomwikale mwo kulungana na Mwana na Tate. ²⁵ Naho kiya akigambile mwo kulagana kwakwe nu ugima wa ulo na ulo.

²⁶ Nawawandikilani aya kwa mbuli ya want'hu wakuunga wawazaganyeni. ²⁷ Mna nyuwe, nomhokele Muye ywa Mnungu kulawa kwa Kilisito na kwikala mwenyu, kwaivo homuunge kuhinizwa ni mnt'hu yoyose kwaviya Muye ywakwe awahinizani kila kint'hu, naho mahinizo yakwe ni ya kindedi heyeina udant'hi. Elo, tozeseni mahinizo yakwe uyo Muye, no kugendeela kwikala mndani mwakwe.

²⁸ Naivo wanangu, gendeeleni kwikala mndani mwakwe vileke aho mwe dizuwa akeza kwiza, msekogoha naho mse kuwona soni. ²⁹ Uneva mmanya kugamba Kilisito amwelela Mnungu, mwaungwa mmanye kugamba yeyose akudamanya yakumwelela Mnungu, iviyaiviya uyo kanda mwana ywa Mnungu.

3

Wana wa Mnungu

¹ Hake kauleni lukunde lwa Tate ivo lwili lukulu lukitenda kitangwe wana wa Mnungu! Naho kindedi niivo kili. Nivo vikuleka want'hu wa mwe Isi hawa kukimanya, kwaviya hawa mmanyize Mnungu. ² Wambuya zangu, haluse suwe kiwana wa Mnungu, mna hainati imanyike pwilili ivo nekinde, mna chamanya kugamba, aho Kilisito

akeza kulaila, nekinde enga ivo yehe eli kwaviya nekimuwone ivo eli. ³ Yeyose mta kawiilo mwa Kilisito akekukiza enga ivo Kilisito eli akukile.

⁴ Mnt'hu yeyose akudamanya wavu auhituka miko ya Mnungu kwaviya wavu ni kuuhituka miko. ⁵ Mmanya kugamba Kilisito nakeza ku-usa wavu wetu naho yehe hana wavu wowose. ⁶ Ivo, yeyose akwikala mwo kulungana na Kilisito hakugendeela kudamanya wavu, mna yeyose akugendeela kudamanya wavu hamuwone naho hammanyize Kilisito.

⁷ Wanangu, mse kudant'hilizwa ni mnt'hu yoyose! Akudamanya mbuli zikumwelela Mnungu, amwelela Mnungu enga ivo mwenye Kilisito akumwelela Mnungu. ⁸ Mn'thu akugendeela kudamanya wavu uyo ni ywo Mwavu, kwaviya Mwavu kadamanya wavu kukongela aho nk'hongo. Mna Mwana ywa Mnungu kalavilizwa vileke azibanange zindima zo Mwavu.

⁹ Wose weli wana wa Mnungu hawakugendeela kudamanya wavu kwaviya ugima wa Mnungu umndani mwawe, hawakudaha kugendeela kudamanya wavu kwaviya wanda wana wa Mnungu. ¹⁰ Ivo nivo kikudaha kuwamanya wana Mnungu na wana wo Mwavu. Want'hu hewekudamanya ya kumwelela Mnungu hegu wadya hewe kuwaunga wandugu zawe, awo nawo wana wo Mwavu.

Unganeni nyuwe kwa nyuwe

¹¹ Naho ulosi udyu mwevaga kulawa aho nk'hongo ni uno, kiungane suwe kwa suwe!

¹² Kisekunda enga Kaini yudya andaga ywo mwavu niyo amkoma mvunawe Habili. Amkomelagai nduguye? Amkomaga kwaviya andaga akadamanya wiihi, mna nduguye andaga akadamanya yakumwelela Mnungu.

¹³ Elo wandugu zangu mse kwehelwa umwo want'hu we isi umwo wakawaihiyani.

¹⁴ Chamanya kugamba chomboka kale mwo kubanika no kwingila mwo ugima kwaviya chawaunga wandugu zetu. Yeyose heina lukunde uyo akei mwo kubanika. ¹⁵ Yeyose akumwihiya nduguye ni mkomi nanywe

mmanya kugamba mkomi yeyose hana ugima wa ulo na ulo ukwikala mndani mwakwe.

¹⁶ Kwaivo chalumanya lukunde ivo lwili kwaviya Kilisito nakaulava ugima wakwe kwajili yetu kukikombola suwe, suwe naswe kikelave kwa kuwambiza wandugu zetu. ¹⁷ Mna, mnt'hu

ananda na vint'hu va wikazi wa mwe isi niyo amuwona nduguye heina kint'hu no kulemela kumwabiza, Adaha vivihi kugamba Lukunde lwa Mnungu lumndani mwakwe? ¹⁸ Wanangu, lukunde lwetu lusekunda lwa milosi na kulonga du, mna lunde lwa kindedi na udamanyi.

Kisekogoha kunda hameso ha Mnungu

¹⁹ Naho kwa aya nekimanye kugamba suwe kiwant'hu wo ukindedi naho hakina wogofi mwe mioyo yetu hameso ya Mnungu. ²⁰ Kwaviya hata uneva mioyo yetu yakisengela, mna kimanya kugamba Mnungu ni mkulu kujink'ha mioyo yetu, naho kamanya kila kint'hu. ²¹ Wambuya zangu

uneva mioyo yetu haikukisengela dyodyose, hechogohe kunda hameso ya Mnungu, ²² naho chahokela chochose kikulombeza kulawa kwakwe, kwaviya chatimila miko yakwe no kudamanya yakumwelela. ²³ Naho, ino niyo isigilizi yakwe kugamba kimhuwile Yesu Kilisito Mwanawe no kuungana suwe kwa suwe enga ivo akisigiile. ²⁴ Wose wakutimila miko ya Mnungu wekala mndani mwakwe, Mnungu naye ekala mndani mwawe kwa sila ya Muye ywa Mnungu kihokele kulawa kwa Mnungu.

4

Muye ywe Kindedi na ywa udant'hi

¹ Wambuya zangu, mse kumhuwila kila mnt'hu akugamba alongozwa ni Muye ywa Mnungu, mna mumhime vileke mmanyane ni kindedi kugamba Muye uyo alawaga kwa Mnungu. Kwaviya walotezi wengi wa lulimi walaila mwe isi. ² Ino niyo isila ya kumanya uneva mnt'hu alongozwa ni Muye ywa Mnungu. Mnt'hu Yeyose akugamba kindedi Yesu Kilisito nakeza no kunda mnt'hu, uyo alongozwa ni Muye ywa Mnungu. ³ Naho mnt'hu yoyose heekulonga ivo mwa Yesu, hakulongozwa ni Muye ywa Mnungu. Mnt'hu uyo ana muye ywa mhigani ywa Kilisito, naho haluse keza kale mwe isi.

⁴ Mna nyuwe wana, mwi wana wa Mnungu naho muwahuma kale awo, kwaviya uyo Muye mnanaye ana ludole lukulu kujink'ha yudya muye akwikala mndani mwa want'hu we isi. ⁵ Woho ni want'hu we isi, naivo walonga mbuli za mwe isi, isi nayo yawategeleza. ⁶ Suwe

kiwant'hu wa Mnungu, yeyose ammanyize Mnungu akitegeleza, yudya hiyo ywa Mnungu hakudaha kukitegeleza. Naho ivi nivo kikudaha kukombaganya kugamba, uyo ni Muye ywe kindedi uyu naye ni Muye ywo udant'hi.

Mnungu ni Lukunde

⁷ Wambuya zangu, kiungane kwaviya lukunde lwalawa kwa Mnungu, yeyose mta lukunde kanda mwana ywa Mnungu naho kammanya Mnungu. ⁸ Mnt'hu heina lukunde, hammanyize Mnungu kwaviya Mnungu ni lukunde. ⁹ Mnungu kalulaviliza lukunde lwakwe kwa kumwigala mwanawe uyo eli ekedu, eze mwe isi vileke kinde no ugima kwombokela kwakwe. ¹⁰ Ulu nulo lukunde, hiyo kugamba ni suwe kimuungile Mnungu, mna ni yehe akiungile niyo amwigala mwanawe ande nt'hambiko ya kukilekela wavu wetu.

¹¹ Wambuya zangu, uneva Mnungu nakakiunga, naswe vakiunga kiungane. ¹² Hahali yeyose ezaga kumuwona Mnungu zuwa dyodyose, mna kinaungana suwe kwa suwe, Mnungu neekale mndani mwetu, lukunde lwa Mnungu nolunde lukint'ha mndani mwetu.

¹³ Kwaivo Chamanya kugamba chekala mndani mwakwe, Mnungu naye ekala mndani mwetu kwaviya yehe kakink'ha Muye ywakwe. ¹⁴ Suwe kiona no kulonga uwona kugamba Tate nakamwigala mwanawe ande Myokozi ywa want'hu we isi yose. ¹⁵ Mnt'hu yeyose akulonga kugamba kindedi Yesu ni mwana Mnungu, Mnungu ekala mwe kulungana na mwa uyo, uyo akulonga ivo naye ekala mwe kulungana

na Mnungu. ¹⁶ Naswe kilumanya na kuluhuwila lukunde lwa Mnungu kwetu.

Mnungu ni lukunde, want'hu wose wakwikala kwa lukunde wekala mwe kulungana na Mnungu, Mnungu naye ekala mwe kulungana nawo.

¹⁷ Kwa sila ino, lukunde lukint'ha mndani mwetu vileke kise kogoha kwe dizuwa dyo usengelo, kwaviya yehe ivo eli nivo kili naswe aha he isi.

¹⁸ Lukunde halukwikala na kogoha, lukunde lukint'hile lwausa kogoha kose. Mnt'hu akogoha akei akint'he mwo lukunde, want'hu wogoha kwaviya kuna usengelo.

¹⁹ Suwe kina lukunde kwaviya Mnungu niye akongile kukiunga. ²⁰ Mnt'hu anagamba amuunga Mnungu, mna amwihiya nduguye, uyo mdant'hi. Kwaviya hakumuunga nduguye akumuona haadahe kumuunga Mnungu akei kumuwona zuwa dyodyose. ²¹ Na sigilizi kink'higwe ni Kilisito ni ino, mnt'hu akumuunga Mnungu amuunge nduguye.

5

Uhumi wetu mwe zimbuli ziihile za mwe isi

¹ Yoyose akuhuwila kugamba Yesu niye Kilisito Myokozi, uyo kanda mwana Mnungu, naho akumuunga Mwelesi amuunga no Mwana. ² Kwa kumuunga Mnungu na kutimila sigilizi zakwe, chamanya kugamba chawaunga wana Mnungu.

³ Kwaviya kumuunga Mnungu ni kuzitegeleza sigilizi zakwe naho du sigilizi zakwe hazina udala.

⁴ Ivo mwana Mnungu yeyose adaha kuzihuma mbuli ziihile za mwe isi. Chaihuma isi kwo mhuwi kinanawo. ⁵ Ivi, niani akudaha kuzihuma

mbuli zihile za mwe isi uneva hi yudya akuhuwila kugamba Yesu ni Mwana ywa Mnungu?.

Uwona mwa Yesu Kilisito

⁶ Yesu Kilisito niye ezile kwa mazi na sakame. Hezile kwa mazi du, mna keza kwa mazi na kwa sakame. Muye naye alonga uwona kugamba ni kindedi, kwaviya Muye ni ywa ukindedi. ⁷ Kwaviya weyaho walonga uwona watatu, ⁸ Muye ywa Mnungu, mazi, na sakame, naho uwona wawe ni umwenga. ⁹ Inanda chاوزمىلا uwona wa want'hu, uwona wa Mnungu ni mkulu naho uwo nuwo uwona aulongile yehe mwenye mwo mwanawe. ¹⁰ Akumhuwila Mwana ywa Mnungu ananawo uwo uwona, mna hakuhuwila uwona uwo wa Mnungu kamtenda Mnungu kunda mdant'hi kwaviya hauhuwile uwona udywa wa Mnungu aulongile mwa Mwanawe. ¹¹ Naho uno nuwo uwona, Mnungu nakakink'ha ugima wa ulo na ulo, naho ugima uwo chaupata kwa Mwanawe. ¹² Yeyose ananaye Umwana ananawo uwo ugima, heena naye Mwana ywa Mnungu hananawo uwo ugima.

Ugima wa ulo na ulo

¹³ Nawawandikilani vileke mmanyé kugamba mnanao ugima wa ulo na ulo nyuwe mkuhuwila mwe dizina dya Mwana ywa Mnungu. ¹⁴ Ivi nivo kikudaha kunda na ukindedi hameso ha Mnungu kugamba kinamlombeza chochose kwa kuunga kwakwe akiva. ¹⁵ Naho uneva chamanya kugamba akiva kikamlombeza, chamanya kugamba akink'ha kiya kikumlombeza.

16 Uneva mnt'hu anamuwona nduguye adamanya wavu hewi kwigala kwe file amlombezele kwa Mnungu, na Mnungu naamwink'he ugima mnt'hu uyo akulombezelwa. Nalonga mbuli ino kwa wadya wadamanye wavu udyo hewikwigala kwe file. Mna wiyaho wavu ukumwigala mnt'hu kwe file, miye hikulonga kugamba mumlombezele kwa idyo. 17 Dyodyose hedikumwelela Mnungu ni wavu, mna kuna wavu hewikwigala kwe file.

18 Chamanya kugamba wose weli wana wa Mnungu hawakudamanya wavu, kwaviya Mwana wa Mnungu awamila, naho yudya mwavu hakudaha kuwapata.

19 Chamanya kugamba suwe kiwana wa Mnungu hamwenga no kugamba isi imemile wiihi yalongozwa nu Mwavu.

20 Chamanya kugamba Mwana ywa Mnungu keza naho kakink'ha kukombaganya vileke kimanye yudya ywe kindedi. Naswe chakelunga na Mnungu ywe kindedi kwa sila ya Mwanawe Yesu Kilisito. Uyo niye Mnungu ywe kindedi, naho niye ugima wa ulo na ulo.

21 Wanangu, mwo mhuwi mkenenge no kuvika milungu yo udant'hi.

Ndagano mp'ya kwa wantu wose
The New Testament in the Nguu language of Tanzania
copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Nguu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Nguu

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6307d7de-b501-5b20-8c25-739674dbccac